

Шуляк Назарій
студент спеціальності «Міжнародна інформація»
Східноєвропейського національного університету
імені Лесі Українки
nazar01101997@gmail.com

ІНФОРМАЦІЙНІ ВІЙНИ В ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ

Обрана тема є актуальною оскільки нині інформаційна війна, яка відбувається між Україною та Російською Федерацією є прикладом ведення гібридних війн, які раніше не відбувалися. Вона може здійснюватися різними методами і за допомогою різних способів разом із традиційними методами ведення війни. Нами була обрана ця тема з метою дослідження досвіду здійснення інформаційної політики держави під час військової агресії.

На сьогодні ця проблема є нагальною, оскільки Україна не має досвіду ведення інформаційної війни, тим паче гібридної. Оголосивши про свій позаблоковий статус та відмовившись від ядерної зброї, наша держава сподівалася на підтримку зі сторони європейських колег та східного сусіда. Оскільки ситуацію в Україні складається таким чином, що державі слід згадати старі та активно вивчати нові методи ведення війни, на нашу думку, питання ведення інформаційних війн є нині вкрай актуальною.

Мета дослідження – дослідити основні аспекти та інструменти інформаційної війни між Україною і Російською Федерацією.

Відповідно до обраної нами теми були поставлені такі завдання:

1. Проаналізувати наукові розвідки дослідників щодо питань інформаційної війни;
2. Визначити понятійний апарат гібридної війни;
3. Охарактеризувати основні види інформаційної війни;
4. Виділити напрямки інформаційних війн у сучасний період.

Існує безліч трактувань поняття «інформаційна війна». Наприклад О.Хімяк вважає, що інформаційна війна це – використання і управління інформацією з метою набуття конкурентоздатної переваги над супротивником [1, с. 153]. На противагу йому Ю. Бондар дав визначення інформаційної війни як протиборства з використанням інформаційних технологій, систем, засобів масової інформації, з метою інформаційного впливу на системи управління супротивника [2, с. 340]. Нам більше імпонує твердження О.Дзьобаня: інформаційна війна це – цілеспрямовані дії для досягнення інформаційної переваги над супротивником шляхом заподіяння шкоди інформації, інформаційним процесам, інформаційній системі супротивника при цьому захищаючи власні інформаційні системи і інше [3, с. 267].

Проаналізувавши найбільш відомі визначення, нами зроблено висновок, що інформаційна війна це протистояння без використання прямих методів ведення війни, тобто силових. У таких випадках інформація може бути використана як зброя і вона може бути різних видів, від звичайного компромату до інформації державного значення.

Для того щоб ефективно здійснювати інформаційну війну потрібно обрати правильну інформаційну політику держави, яку Р. Демчишак розглядає як сукупність основних напрямів і способів діяльності держави щодо одержання, використання, поширення та зберігання інформації [1, с.153].

Серед найбільш відомих інструментів ведення інфовійни можемо визначити такі:

- блокування теле- та радіо ефірів;
- усунення з ефірів каналів нацменшин;
- розповсюдження фальшивої та фейкової інформації;
- використання інструментів спіндокторінгу та гейткіпінгу;
- дезінформації на каналах ворожої сторони та виготовлення псевдоновин тощо.

Розповсюдженим інструментом інформаційної війни між Україною і РФ є відключення українського телебачення і транс-

лювання проросійських телеканалів, які насаджують людям свою думку, в результаті чого на цих територіях утворюється інформаційний вакуум і швидко розповсюджується пропаганда і дезінформація.

Ще одним явним прикладом інформаційної війни є відключення татарського телебачення на території Криму, що призвело до того, що люди не отримують об'єктивної інформації про події на Кримському півострові й у світі, а тільки односторонні відомості, які надає населенню російське телебачення та друкована преса.

Щоденна трансляція новин про Україну, які є результатом роботи спіндокторів: фейки, дезінформація, фальшиві данні, зрежисовані сюжети та постановочні ролики. Вони впливають не лише на ставлення росіян до українців, що по суті є розпалювання міжнаціональної ворожнечі, але й вносять розбрат у відносини між населенням України різних областей.

На нашу думку виходом з цієї ситуації є створення Міністерства інформації або інформаційної політики, яке контролюватиме інформаційні потоки; розповсюджуватиме в засобах масової комунікації інформації різностороннього характеру; фільтруватиме недостовірну інформацію.

Інформаційні війни мають значний вплив на інтеграційні процеси України, який водночас є і позитивним, і негативним. Так інформаційна війна стала інтеграційним чинником: держави ЄС виступили на стороні України, підтримуючи її напрям в сторони європейських цінностей. Але разом з тим, інформаційна війна спровокувала внутрішні дезінтеграційні процеси через неоднозначну позицію східних та західних областей України.

Отже, чи можемо говорити про ефективну постановку інформаційної політики України під час гібридної війни з Російською Федерацією. Підсумовуючи зазначене дійшли висновку, що нинішні війни є специфічними, інструменти які використовуються є новітніми і вимагають узгодженої інформаційної політики держави і нового підходу до їхніх вирішень.